

Vážení občané!

Uplynul rok 2009, prožili jsme Vánoce, ty nejkrásnější svátky v roce, a stojíme na prahu roku nového. A do toho nového roku Vám chci popřát zejména hodně zdraví, pohody a osobní spokojenosti a to nejen za sebe, ale i za celé obecní zastupitelstvo.

*„Nový rok je jako ze skla
i slova o něm jsou tak lesklá.
Vezmi si ho, je to dárek, a zkus na něm
vybrousit ten nejkrásnější tvar;
aby se líbil tobě a lidem,
které máš rád...“*

Informace obecního úřadu

V letošním roce je dokončován územní plán obce, který je nutný jak pro další bytovou výstavbu, tak pro realizaci dalších investičních akcí. Dále bylo dokončeno zpracování projektové dokumentace splaškové kanalizace a čističky odpadních vod. Nepodařilo se však připravit všechny potřebné podklady, které byly nutné pro podání k územnímu řízení a územnímu rozhodnutí Státnímu fondu životního prostředí, a proto nemohl být dodržen termín k podání žádosti o potřebné dotace. Žádost bude tedy podána znovu v příštím roce po vyhlášení dalšího dotačního programu.

Jednou z často diskutovaných otázek je prohrnování sněhu v zimním období. Vzhledem k tomu, že provoz traktoru je nerentabilní a náklady na údržbu a opravy jsou také nezanedbatelné, rozhodlo obecní zastupitelstvo na svém zasedání dne 30. 9. 2009 o jeho prodeji. Prohrnování sněhu bude na pozemních komunikacích zajišťovat ZD Kojál Krásensko. Na uklízení sněhu z chodníků je zakoupena sněhová fréza, kterou bude obsluhovat pan Malý. Komunikace a chodníky se budou čistit na základě prioritní potřeby, především tedy u autobusových zastávek, před prodejnou a na přístupech do základní a mateřské školy.

Další ožehavou otázkou v poslední době je chování mladistvých v naší obci. Nezřídká se projevují arogantním chováním vůči starším občanům, poškozováním obecního i soukromého majetku, nijak neskrývaným kouřením a popíjením alkoholických nápojů, což se bohužel týká i dětí mladších patnácti let.

Jistě by stálo za úvahu, aby se jejich rodiče více zajímali o to, co jejich děti dělají ve volném čase, zejména ve večerních hodinách. Obecní zastupitelstvo se z uvedených důvodů rozhodlo zakoupit kamerový systém, který se v podobných případech osvědčil v jiných obcích a městech.

V letošním roce obec obdržela dotace z Krajského úřadu JMK v rámci programu rozvoje venkova. Na splácení úroků z úvěru na zateplení budovy ZŠ a MŠ získala 160 000 Kč. Na projektovou dokumentaci infrastruktury ZŠ Podomí, která zahrnovala zpracování projektu informačního centra a projektu výměny topného systému, byla získána dotace ve výši 84 000 Kč. Zde obec doplácela 36 000 Kč. V rámci integrovaného operačního programu Ministerstva vnitra České republiky obec obdržela 58 250 Kč na realizaci projektu Czech point - kontaktní místa. Na tuto akci bylo třeba doplatit z obecních prostředků 10 300 Kč.

Podomská zvonička

Podomská zvonička, tiše nám vyzvání,
prastarým zvonom, co ve věži má,
vyzvání v poledne a volnou chvíli nám k
obědu dá,
když den se nachýlí, vyzvání klekání.

Vyzvání do ticha, nabádá k pokání,
rozvázný hlas její zvon má,
o skonu člověka všem vědět dá,
na hřbitov do ticha každého provází.

Zvoní nám po věky, dobré i v nesnázích,
hlas tichý, pobožný v podvečer má,
tichá je, pobožná, kříž s Kristem u vchodu má,
posvátné ticho se uvnitř nachází.

- Karel Vágner -

obsah vydání

Informace OÚ Podomí str. 1
Jednání obecního zastupitelstva str. 1

Podomští rybáři str. 2
Historie podomské hospody str. 2

Bévávalo - humorné příběhy str. 3
Z činnosti organizace Barvínek str. 4

Povídání o myslivcích a přírodě str. 5
Informace o ZŠ Podomí str. 5

Příběhy hajného Konvalinky z Podomí str. 6
Memoriál Josefa Plisky str. 6

Příspěvek o činnosti Orlů str. 7
Czech POINT str. 7
Obecní kronika str. 7
Pohádka pro děti str. 7

Z podomských školních kronik

Jak mohly děti v naší obci získat vzdělání v době středověku, to se můžeme jen dohadovat. Snad některé z nich naučil číst a psát kněz z nejbližší farnosti, ti zámožnější mohli spíše výjimečně navštěvovat některou městskou školu. Většinou však zde žili nevzdělaní rolníci, jejichž děti čekal zpravidla stejný osud. Tedy hlavně hodně práce na poli, v lese, kolem domu to ani nemluvě o robotě na panském. To se však mělo změnit v době vlády císařovny Marie Terezie (v letech 1740 - 1780). Ta, ovlivněna názory osvícenských filosofů a také vojenskými neúspěchy rakouských vojsk (které nás mimo jiné připravily o Slezsko), začala uskutečňovat řadu reform, jež měly habsburské země a jejich obyvatele povznést na vyšší úroveň. Řada těchto změn byla skutečně úspěšných a nanejvýš potřebných, ale kvůli jedné z nich jí dodnes mládež nemůže přijít na jméno. Asi správně tušíte, že jde o zavedení povinné školní docházky.

Zpočátku šlo o školy, v nichž se vyučovalo tzv. trivium - tedy čtení, psaní a počítání. Mimo to probíhala i výuka náboženství. První zprávy o školním vyučování dětí z naší obce máme z roku 1787, kdy podomští žáci společně s ruprechtovskými chodili do nově založené školy v Krásensku. V Podomí bylo tehdy 22 dětí školou povinných. Další zprávy z počátku 19. století svědčí o tom, že děti byly vyučovány přímo ve své obci, kde učil, každý den v jiném čísle, zdejší stolař Ambrož a pak učitelský pomocník Václav Kupčík. Někteří další učitelé vyučovali dopoledne v Krásensku a odpoledne v Podomí. Šlo o jednotřídku, pohromadě se učily děti různého věku, od nejmladších po nejstarší. Ve školní světnici učitel někdy i přespával.

V roce 1870 však bylo v Podomí již 74 dětí a obecní výbor se usnesl založit v naší obci vlastní národní školu. Po několik dalších let byla vyučovací světnice v domě č. 86 (dnes zde bydlí paní Michálková). V té době tam byla i četnická stanice, což možná vzhledem k tak vysokému počtu dětí nebylo z kázeňských důvodů na škodu.

Po dobu čtyřiceti let byl správcem podomské školy pan Maxmilián Vítek z Prostějova (působil zde v letech 1879 - 1920). Významným dnem pro něj byl určitě 20. květen 1988, kdy byl po několikaletých jednáních a odkladech konečně položen základní kámen nové školy - dnešní budovy

obecního úřadu. Na slavnosti s touto událostí spojené bylo v této souvislosti zdůrazněno, že na stavbu milostivě přispěl i císař František Josef I. darem jednoho sta zlatých. Vyučování ve dvou třídách začalo 3. září 1889 a navštěvovalo je v dalších letech a na začátku dvacátého století 90 - 100 dětí, což je ve srovnání s dnešními počty téměř nepředstavitelné.

Za první světové války na škole proběhla řada sbírek, hlavně pro armádu a Červený kříž. Sbíralo se ostružinové listí na čaj pro vojáky, dále vlněné látky, měď a mosaz pro válečnou výrobu. Proběhly také finanční sbírky na válečné půjčky a dokonce i sbírka na novou ponorku pro c. k. rakousko-uherské námořnictvo.

R. 1918 vzniklo Československo a došlo k významným změnám v celém státě a následně i ve školství. V Podomí se vyučovalo již ve třech třídách a ve dvacátých letech dosáhl počet dětí čísla 130, to bylo před druhou světovou válkou maximum. Zaznamenány jsou první výlety autobusem do Brna, na Pernštejn, Buchlov a Velehrad. Výraznou postavou byl v tomto období pan řídící Josef Kachlík, vynikající malíř různých zákoutí i budov z Krásenska a Podomí a obětavý organizátor divadelních představení na školním dvoře nebo u Cyrilovy boudy na kraji lesa.

Zápisy z období druhé světové války ve školní kronice chybí. Naše obec měla být vystěhována jako mnoho okolních vesnic. K tomu našťastí nedošlo, neboť Němci byli poraženi a naopak oni sami byli donuceni k odsunu.

Po osvobození byla ve škole založena tzv. měšťanka, v podstatě dnešní druhý stupeň. Do ní chodili nejen žáci z Podomí, ale i z ostatních spádových obcí. Ředitelem školy byl až do roku 1960 pan Jaroslav Dohnal. R. 1946 bylo založeno rodičovské sdružení. Poněvadž prostory ve staré škole nestačily, začalo se v r. 1947 se stavbou nové školy. Navíc musely být dvě třídy pro nutnou opravu stropů přestěhovány do domu č. 28 (na křižovatce, předtím hospoda, pak latovna). V tomto poválečném období se v kronice objevují zmínky o akcích, které měly pomoci překonat nedostatek potravin v tehdejší předělovém systému. Byla např. zavedena tzv. kakaová stravovací akce pro děti, která na škole probíhala třikrát týdně. Dětem byl rozdán dar kanadského Červeného kříže - pět metrů konzerv. Na konci školního roku probíhal tzv. Týden dětské radosti - sportovní dny, promítání filmů, táboření u některého rybníka apod. Při této příležitosti byly dětem rozdávány rohlíky a cukrovinky.

Je třeba zaznamenat, že velkou část kronik v poválečném období a zejména po roce 1948 zabírají podrobné popisy oslav různých výročí, programů nacvičených s dětmi a rozhlasových relací k těmto

příležitostem. Nejdříve jsou tak připomínány dny spojené s výročí narození T. G. Masaryka a E. Beneše, výročí vzniku republiky, svátek matek a jiné. Postupně k nim přibývaly, až je zcela nahradily oslavy spojené se Stalinem, Leninem, výročí VŘSR a Vítězného února, 1. a 9. květen jako 1. máj a Den osvobození, Mezinárodní den žen a mnoho jiných svátků. Někdy i několik takových akcí v jednom měsíci.

V nové velké škole (tehdy ještě nedokončené) se začalo vyučovat v říjnu 1950, slavnostně otevřena byla až 1. 7. 1951. Budova staré školy byla opravena, vznikly zde místnosti určené pro národní výbor a byt pro učitele - pana Josefa Grmela. Učitelé se museli zúčastnit mnoha politických školení a školní inspekce kontrolovaly ideové výchovné působení na žáky. Období od roku 1948 do roku 1989 se vyznačovalo ve škole řadou zvláštností, z nichž některé již dnes mohou působit legračně, jiné zas byly nepříjemnou a zbytečnou zátěží pro učitele i žáky. Namátkou připomeňme změnu mikulášských besídek na besídky Dědy Mráze, akce jako Týden střizlivosti, Týden čistoty a Týden vzorné školní práce, mičurinské kroužky, návštěvy sovětských filmů, pracovní výzdobu k různým výročím, o prázdninách organizované žňové protipožární hlídky a tzv. hledací služby protimandelinkové, četné zemědělské i lesní brigády, sběr bukvic a kaštanů, „dobrovolně povinná“ účast (jen my dříve narození plně rozumíme tomuto termínu) na májových a jiných oslavách, lampionových průvodech apod.

Je však třeba zmínit i to, že již od r. 1951 začalo pravidelné školní stravování žáků, dr. Brück organizoval časté lékařské prohlídky a očkování žáků, takže postupně vymizela hrozba dětské obrny, tuberkulózy, spály a některých do té doby častých onemocnění a epidemií. Za obědy žáci platili v šedesátých letech podle výdělku rodičů 2 - 3,20 koruny. Na škole dobře pracovaly některé kroužky - pěvecký a dramatický, děti se úspěšně zúčastňovaly okresních sportovních soutěží, nacvičovaly spartakiády, jezdily na tábory pořádané odbory nebo pionýrskou organizací. Ačkoliv probíhala protináboženská agitace, do náboženství tehdy chodilo více dětí než dnes. Školu navštěvovalo až 226 žáků.

V kronikách jsou zapsáni všichni zde působící učitelé. Je těžké vybrat z nich ty, kdo na nás více zapůsobili a poněkud nespravedlivě je opominout ty ostatní. Dlouhou dobu vedl kroniku pan J. Grmel, který také řídil činnost místní Osvětové besedy. Vzpomínáme na něho jako na moudrého a trpělivého člověka, který dovedl upřímně říci svůj názor na tehdejší dění a to zdaleka ne každý dokázal. Dovedl také poutavě vyprávět v hodinách dějepisu. S úsměvem si někdy připomeneme

rázovitého a velmi všestranného pana Františka Koudelku a jeho účinná opatření ke zlepšení kázně a plnění úkolů. A mohli bychom si připomenout i mnohé jiné, ale to není účelem tohoto článku.

Kroniky jsou nejen obrazem školy, ale i doby, kdy byly psány. V každé době byl na školy vyvíjen tlak, aby kriticky hodnotily ten předchozí režim a víceméně kladně vyzvedávaly ten právě současný. Snad nám současná doba umožní přestat je vidět jednostranně a černobíle a pravdivě poznávat jejich světlé i stinné stránky.

- Karel Gregor -

Loupeživý rytíř na Račicích

Nahlédnutí do historie nejbližšího okolí

Když v Olomouci zahynul poslední přemyslovský panovník, římský král Albrecht, král Svaté říše římské, tehdy udělil v léno České království svému synu Rudolfovi. Rudolf byl ale král chatrného zdraví, nevládl ani celý rok a zemřel. Po Rudolfově smrti přijali čeští páni za svého krále Jindřicha, vévodu korutanského. Korutaňan byl král slabý a jako by ani králem nebyl. A když nebylo v českých zemích dobrého krále, byl každý šlechtic sám sobě králem. V zemi zavládl nepořádek a nehorázný zmatek. Právo a bezpečnost byly ohroženy a lidé si přestali vzájemně důvěřovat. V jedné ze starých kronik píše kronikář o této době následující: „Kdekdo chodil ozbrojen a nejen po ulicích, ale i ve vlastním domě. Kdo měl dvě suknice, jednu prodal a koupil sobě meč.“ Na Pražském hradě, ve zdech kláštera, vyrůstala dcera českého krále Václava II. Eliška. Jednoho dne ji navštívil zbraslavský opat Konrád a dlouze s ní hovořil. Posléze se spojil s českými pány, s měšťany, opaty a Eliščiný zastánce nalezl i v mocných pánech Jindřichovi z Lipé a Janovi z Vartenberka. Doba uzrávala a nikdo z rozumných lidí v Českém království už nevěřil, že Jindřichova vláda obstojí. A ještě téhož léta vyjel zbraslavský opat Konrád k římskému králi Jindřichovi z rodu Lucemburského a vyžádal si jeho slyšení. Vyličil mu vládu korutanského panovníka a hovořil o Elišce z královského rodu Přemyslovců, k níž se

vyslechl a z jejich jednání vzešla dohoda. Syn římského krále, Jan, se měl spojit sňatkem s Eliškou Přemyslovnou. A tak se také stalo. Ale na Pražském hradě u korutanského vladaře vzrostla vůči Elišce nenávist, a to tak velká, že žena krále korutanského, Eliščina sestra, usilovala o Eliščin život. Kronikář o tom napsal: „I stalo se pak, že urozená panna Eliška pojedla pokrm, v němž byl přimíšen jed, a málem by byla duší vydechla.“ Ale mladá Eliška se dostala šťastně do města Špíru, kde jí chystali slavnou svatbu s Janem Lucemburským. Tam přijal Jan z rukou svého otce, římského krále, české země, titul král a praporec s bílým českým lvem. Tak začala společná pouť sedmnáctileté královny Elišky a čtrnáctiletého krále Jana Lucemburského. Ale mladý král si musel Čechy nejdříve vybojovat, protože tam ještě vládl Korutaňan. Vojsko mladého krále přitáhlo ku Praze, tu dobylo a Jindřich Korutanský odjížděl za svítání z hradní brány se svou ženou a malou družinou a odvázel s sebou zlé časy a pokoření. Král Jan uspořádal záležitosti v Čechách a vydal se na Moravu, aby i tam upevnil pořádek. Na Moravě panovalo bezvládlí a loupeživí rytíři. Kronikáři píší o dvou hlavních škůdcích na Moravě. A to o Jirmanovi z Boskovic a Fridušovi, přeloženo Fridrichovi z Linavy ve Slezku. Friduš, volné přeložení může být také Bedřich, měl dva bratry, Otu a Oldřicha. Ti odhali násilně vratislavskému biskupu hrad Edelstein u Zlatých hor ve Slezku a odtud plenili okolí. Jejich třetí bratr Friduš se dostal se svými pomocníky přes severní Moravu až na Dražanskou vrchovinu. Výbojný Friduš se

zmocnil hradu Helstýna a stal se postrachem okolí. Na Dražanské vrchovině se zmocnil hradu Račice a hradu Drahotuše u Drahan. Byl tedy pánem několika hradů a tvrzí, ale

nejmocnější mezi těmi hrady byl hrad Račice. V podhůří Dražanské vrchoviny, nad městečkem Račice, se vypínal na skále a po celé Moravě se o něm vyprávělo, že je nedobytný. Nebylo obléhacího stroje, který by hrad dobyl. A pověst nelhala. Hrad královskému vojsku snadno odolával. Bylo to v roce 1312. Mohutné, nepřístupné středověké hradby dlouho odolávaly obléhajícímu vojsku a už se také zdálo, že vojsko mladého krále odtáhne s nepořízenou. Ale v ten čas přivedli před krále jednoho vojáka, jak píše kronikář. Ten voják pracoval dříve jako horník. Předstoupil před krále a pravil: „Můj pane, kdybys najal horníky, dal bych se s nimi do práce a za několik dní by byl hrad v našich rukou.“ A tak tomu také bylo. Král najal horníky a ti se pustili do díla. Vykopali pod zemí chodbu a poddolovali opevnění. A neminul ani týden a loupeživá posádka nedobytného hradu byla zděšena, když se dívala, jak se část hradeb s rachotem řítí do hlubin a strhává s sebou i kus bašty. Nedobytný hrad Račice se náhle otevřel královskému vojsku. Loupeživý Friduš vyslal své posly ke králi s prosbou o milost. A mladý král Fridušovi milost udělil, ale s podmínkou, že slíbí poslušnost a rozboří oba své nejpevnější hrady, Račice a Drahotuš. A to byl konec loupežení na nedobytném hradě Račice. Spoutaného rytíře Friduše z Linavy přivedli do Brna, kde slavnostně panovníkovi přísahal věrnou službu, aby své zločiny odčinil. Svůj slib dodržel a zanedlouho patřil k nejvýznamnějším mužům českého krále. Byl skvělý válečník a všude vítězil. Až v roce 1322 u Milfordu v Bavorsku po boku svého krále v boji padl. Tak končí dávná epizoda loupeživého hradního pána na Račicích, který padl jako neohrožený bojovník za českého krále.

- Karel Vágner -

Z jeskyně na Sněžku aneb co jsou to Skotačiny

O občanském sdružení Barvínek jste pravděpodobně už slyšeli. Vzniklo v obci Podomí v roce 1997 s cílem podpořit rozvoj regionu. Za více než deset let jeho působnosti se jeho aktivity rozrostly nejen územně, ale s novými lidmi přicházely také nové oblasti zájmu. Kromě podpory udržitelného rozvoje regionu, snahy o budování vztahu k životnímu prostředí, ochrany přírody ve formě péče o přírodovědně unikátní oblasti v okolí (PR Studnické louky, PP U Žlíbku a další) se činnost Barvínek zaměřuje také na volnočasové aktivity a mimoškolní výchovu dětí a mládeže, přičemž celá řada akcí se uskutečňuje ve spolupráci se ZŠ Podomí. Barvínek akce podporuje jak personálně, tak i materiálně, a na řadu akcí jsou také čerpány dotace a granty ze státních a evropských fondů.

S postupem času se v Barvínce začala formovat skupina lidí zajímajících se o tzv. outdoor aktivity. Původně o vodu a lanové aktivity, později se začaly „nabalovat“ další

a další činnosti. Po vybudování vlastního vztahu k těmto aktivitám vznikla myšlenka nabídnout je i dětem a mládeži jako alternativu k „počítačovému“ a „televiznímu“ životnímu stylu. V roce 2009 jsme tedy rozjeli cyklus Skotačiny, který si dal za úkol představit pestrost naší outdoorové činnosti dětem a přitáhnout je k tomuto tématu. Díky finanční podpoře z projektu MŠMT ČR jsme mohli doplnit potřebný materiál a akce byly finančně dostupné pro všechny zájemce.

Cyklus se skládal z víkendovek, kde každá z nich byla vždy zaměřena na jednu z oblastí outdooru, kterými se zabýváme. V rámci získání většího přehledu o jednotlivých oblastech jsme každou akci začali besedou na dané téma, promítáním filmů a fotek. Důležitou částí byla také pravidelně opakovaná zdravotně, vždy s důrazem na specifika konkrétní činnosti.

V roce 2009 proběhlo celkem šest akcí. Začali jsme běhkováním na Vysočině, pokračovali jsme v jeskyních v Moravském krasu. Poté následovala víkendovka Survival (přežití) zaměřená na zásady pobytu v přírodě. V květnu jsme pak pokračovali Skotačinami na vodě na řece Moravě a po prázdninové odmlce jsme zdolali nejvyšší horu České republiky. Celý cyklus pak měla uzavřít víkendovka na kolech, u které jsme kvůli počasí museli změnit program. Pro tento víkend se nakonec ujal trefný název Skotačiny kolánekola. I tak byla účast poměrně hojná a re-akce pozitivní.

Fyzická i psychická náročnost akcí byla vyváжена nevšedními zážitky, získanými

zkušenostmi a poznáním nových činností a lidí. „Jsem moc ráda, že tyto víkendovky existují, mám z nich velmi dobrý pocit. Hodně jsem se naučila, byla tam legrace a hlavně jsem poznala nové kamarády a taky outdoor, který se stal mým nejoblíbenějším koníčkem. Některé byly trochu fyzicky náročné, ale stálo to za to. Taky jsem poznala spoustu nových krásných míst. Už se moc těším na Skotačiny II a doporučuji úplně všem“, napsala o Skotačinách Šimona Davidová, jedna z pravidelných účastnic.

Protože reakce dětí i jejich rodičů nás přesvědčily, že o tyto akce je zájem a mají smysl, rozhodli jsme se pokračovat i v roce 2010. Příští rok se tedy můžete těšit na Skotačiny II, což bude cyklus podobných, ne však stejných víkendovek jako v roce 2009, kde budou jednotlivé akce spojeny vždy s určitou fází pomyslné Cesty kolem světa. Za rok tak projdeme ze Sibiře přes himalájské vrcholy, přeplyjeme oceány, objevíme zaniklé národy Jižní Ameriky a dozvíme se něco o jeskyních na Yucatánu. Na připravovaných akcích rádi uvidíme nové účastníky, jakož i skalní příznivce. Akce jsou připravovány pro děti ve věku od 10 let, ale přidat se může každý, kdo má chuť a odvahu.

Pokud se chcete dozvědět víc o Barvínce a jeho akcích, navštivte

www.barvinek.net

nebo přímo jeho outdoorovou sekci na

<http://outdoor.barvinek.net>.

- Radek Nejezchleb -

Srnčí guláš v hospodě U Mamlasa

Byli dva kamarádi, dva mladí myslivci. A v podomské hospodě byl hostinský robustní postavy, no účinný mamlas. A někdo ho tím mamlasem nazval a už mu to pojmenování zůstalo. A tak se také začalo říkat hospoda U Mamlasa. Hostinský o tom svém pojmenování věděl, ale nijak se kvůli tomu nezlobil. Vařil v hospodě dobrý guláš a tím byl v okolí známý. A onoho roku se chystala v podomské hospodě májová tancovačka. Ale ti dva myslivci kamarádi byli zrovna nějak bez peněz. Tento problém se rozhodli vyřešit věru velmi svérázně. Hostinský Mamlas chtěl po nich už po několikáté srnce na guláš. A tak zkušenější z obou, Ota, navrhl, že mu teda toho srnce

dají. A všechno měl rázem vymyšlené. V nedaleké sousední vesnici měl jeho známý, tamější velitel hasičů, doma na dvoře velkého psa, kterého už po něm Ota jednou chtěl, ale neuspěl. Ale oba kamarádi zajeli za velitelem hasičů znovu a slíbili mu, když jim onoho velkého psa dá na hlídání na hájenku, že mu za něho seženou štěně německého vlčáka. Po tomto příslibu velitel souhlasil a psa myslivcům dal. Ale velký pes hájenku ani nezahlédl. Hned za vesnicí dostal bezbolestnou ránu z brokovnice na hlavu a než by se kdo nadál, visel za zadní nohy na švestce a neuplynula ani půlhodina a byl rozporcován. A ještě téhož večera seděli oba kamarádi v hospodě U Mamlasa a pod stolem měli velkou tašku s rozporcovaným psem. Blížila se hodina, kdy obvykle hostinský zavíral, a tak mu Ota tichým tajemným hlasem sdělil, že mu přinesli toho slíbeného srnce na guláš. Hostinský se podíval po několika zbylých hostech a řekl: „Tak chvilku počkáte, já zavřu a pak se domluvíme.“ A také se tak stalo. Po půlhodině se hospoda vyprázdnila a nastala chvíle obchodu. Myslivci vyndali několik kusů rozporcovaného psa na stůl

a hostinský jeden kousek po druhém pečlivě potěžkával a očividně byl spokojen. Akorát namítl, že ten srnec má nějaké krátké nohy. Ale to mu hned pohotoví kamarádi vysvětlili, že je museli odseknout, aby se jim srnec vlezl do tašky. A pak přišla na řadu cena. „A kolik za toho srnce chcete?“ ptal se hostinský. „Sto padesát korun,“ zněla odpověď od pohotového Oty. „To je moc, na tem nevydělám,“ na to hostinský. A tak pokračovalo dohadování o ceně, až se nakonec dohodli, že tedy sto dvacet korun a každému z obou myslivců hostinský naleje velkou štamprli koňaku. A tím byl obchod uzavřen. Všichni vypili po štamprli a rozešli se domů. A tak by se zdálo, že je všechno v pořádku a nikdo se nic nedozví. Týden uplynul, nastala sobota a sobotní večer. V sále hospody se rozezněla hudba, sál se roztančil a zábava plynula v májovém večeru. Oba kamarádi seděli společně u stolu a dopřávali si vína za utržené peníze.

Muzikanti šli před půlnocí do šenku na večeri a pochvalovali si srnčí guláš, který voněl, no jedna báseň. I podomská smetánka si pochutnala, pan učitel s manželkou a jejich přátelé. Ale čert nikdy nespí,

a tak se stalo nečekané. Po půlnoci se v hospodě zastavil místní řezník, který jinak do hospody vůbec nechodil. Přišel něco jen vyřídit, ale když slyšel tu chválu na ten srnčí guláš, tak si ho dal také. A to se nemělo stát. Řezník jen ochutnal a hned poznal, že jí psa. Zavolal hostinského a ptal se ho, z čeho že

ten guláš opravdu má? „No ze srnca,“ rozdurdil se hostinský. „Mám toho masa ještě zbytek v ledničce.“ A to byla ta největší chyba toho večera. Řezník nahlédl do ledničky a samozřejmě poznal žebra z hafana. Hostinský zčervenal zlostí jako morák, chvíli zlostí funěl a až to trochu rozdýchal,

vřítíl se celý rozdurděný do nic netušícího sálu a hnal se rovnou k oběma kamarádům. No ostuda z toho byla velická, ale větší pro hostinského. Ale oba myslivečtí kamarádi se museli hospodě U Mamlasa dlouhou dobu vyhýbat.

- Karel Vágner -

Veterinární poradenská činnost a prodej krmiv

- prodej krmiv pro domácí zvířata -
- prodej chovatelských potřeb -
- očkování zvířat -
- veterinární poradenská činnost -
- návštěva dle domluvy po telefonu -
- objednávky po telefonu i e-mailem -
- zaváděcí ceny -

MVDr. Kateřina Kulhová
Podomí 22
tel: 604 425 829
e-mail: kulhava.k@seznam.cz

Kvalitním krmivem prodloužíte
zdravý život Vašich miláčků

Příběhy hajného Konvalinky Chudák Brok

Jednou se také přihodilo, že nad podomskou hájenkou zakroužila vrána a u Konvalinků se narodilo děvčátko. Byla z toho velká radost, ale současně nastaly starosti. Mařenka, tak se děvčátko jmenovalo, nemohla v noci klidně spávat. Protože Brok vylézal pořád po žebříku na půdu a tam pak vyl a nařikal, aby ho zas sundali dolů, a dělal takovou neplechu. Byly s ním náramné trampoty. A nakonec paní hajná rozhodla, že Brok musí jít z hájenky pryč. Konvalinkovi bylo ale Broka líto, a tak přemýšlel, jak by to udělal, aby Brokovi neublížil a Mařenka mohla klidně spát. Napadlo ho, že by mohl Broka k někomu na čas dát a třeba za rok, až bude Mařenka větší, se bude moci Brok vrátit na plac do boudy. Přemýšlel o tom, kudy chodil. A seděl tak jednou v rychtářovské hospodě, když šel z lesní správy od raportu, a přemýšlel, kde takového člověka najít. Vedle u stolu seděl Francek ze Studnic a upíjel pomalu z půllitru piva, které bylo už dávno bez pěny. Konvalinku napadlo, neví-li o někom takovém. Přisedl si tedy k němu a svěřil se mu se svojí starostí.

A kupodivu, Francek pojednou ožil a ochotně se nabídl, že si Broka k sobě vezme. Konvalinkovi spadl kámen ze srdce. Měl chuť toho dobrého člověka, co mu ho náhoda přivedla do cesty, samou radostí obejmout. Zaplatil Francckovi ještě několik piv, nějakou tu reznou a zanedlouho byli domluveni. Francek řekl, že má psy moc rád a nechtěl ani peníze pro psa na krmení. Ale pak mu Konvalinka přece jen nějaké vnutil a bylo dohodnuto. Druhý den přivedl Konvalinka Broka přes les do Studnic k Francckovi. Francek mu ukázal pěknou psí boudu, u boudy měl nalitou čerstvou vodu a hned dostal Brok také nažrat. Konvalinka byl nadmíru spokojen. Srdečně se s Francem rozloučil a šel přes les domů s dobrým pocitem u srdce. A tak čas plynul a než by se kdo nadál, rok uběhl, Mařenka povyroستla a paní hajná svolila, že se Brok může vrátit domů. Dobrotivý Konvalinka se vypravil do Studnic pro svého Broka. Vzal do kapsy obojek a vodítko a vydal se přes les. Když přišel k Francckovi na dvůr, bylo mu trochu

divné, že Brok u boudy není. Ale pomyslel si, že s ním šel Francek třeba na procházku. Pak ale vyšla z domu starší paní a ptala se ho, čeho že si žádá. A když jí řekl, že si přišel pro svého Broka, dívala se na něho nechápavě. Pověděl jí to tedy ještě jednou, ale nechápavý pohled z jejich očí nezmizel. Ale pak se ho zeptala, jak Brok vypadal. Konvalinka ji ho podrobně popsal a v tom jí konečně svíto v paměti. „No jo, už si na toho psa vzpomínám, ale to už je moc dlóho. Von ho Francek hned druhé den zabil a naložil do škopka. A ten byl, pane, klusté. To vám bylo sádla. Von Francek má pse moc rád. A když nejakýho sežene, tak ho naloží do škopka.“ Když mi to dobrák Konvalinka dovyprávěl, tak končil slovy: „Tak si představ, Kárle, von ho, tá kůrva, hnedkaj druhý den zežrál.“

- Karel Vágner -

Na Drahanské vrchovině se rozvíjí spolupráce čtyř škol a obcí

V základních školách a nižších gymnáziích se již třetím rokem vyučuje podle nových školních vzdělávacích programů. Důvěry starostů a členů místních samospráv si školy váží, ale získat ji není jednoduché.

V naší škole má environmentální vzdělávání téměř dvacetiletou tradici. Přesto zavádění metod a forem, které zpříjemňují vzdělávání žákům i pedagogům a naplňují zadání školské reformy, není bezbolestné. Stále hledáme nové a nové cesty. Snažíme se, aby žáci poznali svůj domov a měli rádi rodný kraj. V dubnu loňského roku schválilo MŠMT ČR žádost podomské školy o dotaci na projekt „Regionální přírodovědné portfolio rozvíjí spolupráci školy s více školami v oblasti EVVO, výměnu zkušeností a realizaci společných projektů“. Do tohoto programu jsou kromě Podomí zapojeny i tři sousední základní školy: Lipovec, Ostrov u Macochy a Sloup. Výstupem projektu je mj. společné Regionální přírodovědné portfolio, v němž asi 12 pedagogů ve spolupráci se žáky a veřejností sesbíralo v katastru spádových obcí škol informace, ověřené metodické materiály a inovativní náměty na využití opomíjených příležitostí k environmentální výchově. Získané zkušenosti s přípravou portfolio jsme shrnuli do manuálu. Na závěr projektu, v prosinci loňského roku, se uskutečnil seminář pro pedagogy a členy místních samospráv, kde zúčastněné školy představily sesbírané materiály a získané zkušenosti, ve společné diskusi pak navrhli Koncepti další spolupráce škol a obcí při environmentálním vzdělávání. Předpokládáme, že „regionální portfolio“ se zvolna promění ve vlastní regionální učebnici, která bude společným dílem několika sousedních škol vytvořeným za nemalé podpory místních samospráv. Projekt byl realizován v rámci rozvojového programu MŠMT ČR Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy osvěty ve školách v roce 2009.

A proč jsme nad projektem spojujícím hned čtyři školy začali vůbec přemýšlet? Přírodovědné obory v nové školské reformě

si kladou výchovně vzdělávací cíle, které doposud nepatřily k prioritám vzdělávání, např. „žák si je vědom provázanosti ekologického, ekonomického a sociálního - osvojil si principy udržitelného života v obci, regionu i na planetě Zemi“, „žák kriticky vyhodnocuje často protichůdné informace o životním prostředí“ či „žák se zapojuje do péče o životní prostředí v regionu“. Za naplňování těchto výchovně vzdělávacích cílů zodpovídá škola.

Naplňování těchto cílů nelze dosáhnout metodami a formami práce, které byly ve školách upřednostňovány v době, kdy rodiče a členové místních samospráv, starostové obcí, navštěvovali školu jako žáci nebo studenti. Dovednosti a postoje nelze naučit pouhým sdělováním pravd, byť by kazatelem byl sebelepší pedagog. Citový vztah k přírodě a rodnému kraji nezprostředkuje drahý monitor či televizní obrazovka. Děti potřebují přírodu zažít, vidět na vlastní oči, zvířata a rostliny držet v ruce nebo je alespoň sledovat, teprve pak si o nich povídat. Většinu z nich tyto prožitky dnešní technický způsob života

partnerů, především rodiče, starosty obcí, pracovníky místních úřadů a knihoven. A právě tady je velké úskalí již několik let probíhající školské reformy. Reformu neprovází osvěta veřejnosti, mediální kampaň. Proto se šikovní pedagogové, kteří aplikují inovativní prvky do výuky, pohybují „po tenkém ledu“. Učitelé jsou mnohdy neprávem kritizováni například za to, že rozdávají méně známek než dřív, že žáci nepiší v každé hodině zápisky, ve třídě je při skupinové práci hluk, učitelé chodí s dětmi často do přírody, místo aby učili ve škole apod. Proto inovativní metody a formy zavádíme pomaleji, než je žádoucí.

Naše škola v Podomí se rozhodla jít cestou realizace výuky s vazbou na okolí školy, region, v němž se žáci cítí doma. Spojení školy s obcí je jedna z možných variant, jak uchopit školskou reformu. Začít a udržet komunikaci mezi zúčastněnými subjekty není ale vždy úplně snadné. Důvěry rodičů, starostů a členů místních samospráv si školy velmi váží, avšak získávají ji velmi pomalu. Výstupy aktivit mají ale v takovýto případech praktické využití, někdy i pro

zatajil, stává se, že dítě navštěvující pátou třídu základní školy ještě nikdy nebylo v lese. Za humny školy je mnohé k vidění, nejen příroda, ale také historie. Genius loci, tedy výuka na místě, kde se příběh udál, patří k neefektivnějším didaktickým metodám. Svým žákům říkám: „Tento hrad osvobodil Jan Lucemburský, za tvým domem vedla Jantarová stezka, teď právě stojíš na hrázi zaniklého rybníka, tušíš, proč zanikl?“

Spolupráce pedagogů, rodičů, samospráv v procesu vzdělávání

Výuku je třeba dostat z lavic ven do přírody a do života a naopak přírodu a život do školy. K tomu potřebuje pedagog řadu

obce. Začínajícím a do školy dojíždějícím pedagogům bude k dispozici „regionální učebnice“, která kromě sborníku informací nabídne i mnohé praktické náměty přírodovědných a environmentálních aktivit realizovatelných v okolí školy.

Starostům spádových obcí děkujeme za trpělivou spolupráci s žáky při realizaci projektů. Pokud Vás výstupy zajímají, pak vezte, že Regionální přírodovědné portfolio je v naší škole k nahlédnutí starostům, rodičům, studentům i veřejnosti.

**-RNDr. Dáša Zouharová,
koordinátorka EVVO i tvorby ŠVP
v Základní škole a mateřské škole Podomí -**

ZŠ PODOMÍ a OS Barvínek

Základní škola v Podomí a občanské sdružení Barvínek jsou již tradičními partnery, jejichž vzájemná spolupráce již po několika let každoročně vrcholí adventním víkendem. Ten letošní byl hodnocen jako jeden z nejlepších: od pátku 11. 12. do neděle 13. 12. 2009 se sešlo 48 dětí a na dvě desítky dospělých Barvínků i Nebarvínků, aby společně prožili Vánoce ve škole. Krásně zasněženě vyzdobená, vůní jehličí, perníčků i vánoček provoněná škola jim poskytla útulné prostředí. Kromě účastníků víkendovky pohostila v sobotu také další spousty návštěvníků z řad žactva a široké veřejnosti na odpoledních adventních dílnách. Každý si tu mohl vyrobit celou řadu krásných výrobků dle vlastního výběru a nasát tu správnou vánoční atmosféru. V podvečer se pak zaplnila tělocvična diváky k tradičnímu vystoupení žáků naší školy. Jeho hlavní částí bylo tentokrát divadelní představení Rub a Líc, které s žáky 9. ročníku secvičil samotný autor, krásenský pan farář Jan Plodr. Opomenout však nelze ani

roztomilé vystoupení děvčátek z tanečního kroužku a obdivuhodné výkony našich malých virtuózů.

Tím ale víkendovka nekončila. Velmi emotivní byl také pohled na večerní průvod koledníků, kteří se v kožíšcích, vlhácích a dalších starodávných krojích vydali s housličkami a kytarou obcí. V čele průvodu skotačila lucerničkami osvětlená drobotina. „Přejeme Vám šťastné a veselé Vánoce!“ zaznělo z jejich úst před mnoha podomskými domy poté, co dozněly tóny známých českých koledí a děti předaly malý keramický dáreček jejich obyvatelům.

Mezitím se škola úplně vylidnila a koledníky po jejich návratu přivítal slavnostně prostřený stůl. „Jú“, „jé“, užaslé dětské oči se upíraly k bohaté štědrovečerní tabuli a odrážely se v nich plamínky svíček, které spoře osvětlovaly setmělou školní jídelnu.

V této nádherné atmosféře si na tradiční rybě pochutnalo 92 dětí a dospělých. Potom ještě neodmyslitelné obdarování u stromčku - děti si vzájemně předaly dárečky (kromě jiného všichni dostali i několik sladkých dárečků od tradičního barvínekovského sponzora, kterému - a nejen jemu - touto cestou děkujeme za dlouholetou spolupráci) a se zbytkem večera si každý hospodařil po svém. Někteří se sesedli se vestibulu u klavíru s kytarami, flétnami a dalšími

hudebními nástroji a jejich zpěv zněl školou dlouho do noci, jiní dali přednost aktivní zábavě s míčem v tělocvičně, někdo dal přednost komornějšímu prostředí a debatoval v jídelně či některé ze tříd, a těm nejmenším ke štěstí postačily jen prostorné školní chodby. V neděli dopoledne děti odnesly do lesa vlastnoručně vyrobená lojová krmítka a sněhová nadílka byla tou nejkrásnější tečkou za báječným společným víkendem. Už teď se těšíme na příště.

Fotografie z adventního víkendu a informace o dění ve škole naleznete na našich webových stránkách www.zspodomí.cz. O akcích Barvíneku pro děti a dospělé se dočtete na stránkách www.barvinek.net.

Přijměte naše přání příjemně prožitých svátků vánočních a hodně štěstí a zdraví v novém roce.

*- za ZŠ Podomí a OS Barvínek
Mgr. Jitka Kocmanová -*

nejbližší akce školy:

4. února - zápis do 1. třídy

12. února - tradiční ples v sále ZŠ Podomí

21. února - maškarní karneval

Sněhová vánice

Vichřice vyje a sněhové proudy mě šlehají
do očí,
skučí a hlasitě naříká,
les se mně v lavinách sněhu už točí,
má postava zdá se tak malinká.

Na Dražanských horách vichřice skučí
a malá vesnička v závěji usíná,
zima dnes vyvádí a zlostí se zalyká,
v sněhové vánici se domečky krčí.

Dech se mně tájí, sníh všechno promáčí
a z vesničky zvonička zaklinká,
myšlenky mé se do dětství vrací,
když v domečku čekala nás maminka.

Vichřice vyvádí a zlostí jen skučí,
celý kraj se sněhem zalyká,
já sněhem se brodím a domů se obracím,
ale dnes už mě nečeká maminka.

- Karel Vágner -

Vodnická pohádka z Rájeckého rybníka - Jak se ztratila obláčková fajfka

Vodník Vrbička býval v rájeckém rybníku, který je v lese u vesničky Podomí. Vodník měl v rákosí rákosový domeček, pěkně vystlaný suchým listím z olší u rybníka a ze střechy vodnického domečku vykukoval malý komínek od kamínek, ve kterých si

dušičky. Ale byly pořád prázdné, protože vodník nikdy do rybníka nikoho nestáhl, ani neutopil. Když byla neděle, tak si vodník vařil vodnický oběd. Vždycky si usmažil kachní vajíčka, která snášely divoké kachny do hnízda v rákosí. Do vajíček nakrájel mladého rákosí, a když to bylo všechno usmažené, tak se napil puškvorcového piva a natrhal si na stráni malin. A když tak dobře poobědval, namlsal se malin a napil puškvorcového piva, sedl si před rákosový domeček a odpočíval. Zapálil si obláčkovou fajfku a spokojeně bafal. A jak bafal a dělal puk, puk, puk, stoupaly z fajfky bílé obláčky. Obláčky stoupaly jeden za druhým nad rybník, stoupaly a stoupaly, až se zastavily na obloze a byly z nich pěkné kulaté mráčky. A až byla obloha plná mráček, tak vodník přestal bafat a obláčkovou fajfku schoval do kapsy do kabátu. Ale jednou ráno, když vodník nebyl doma, přiletěla k vodnickému domečku černobílá straka. Chvilí vodnický domeček

zamávala křídly a odnesla si fajfku do hnízda na staré olši na břehu rybníka. Vrbička se vrátil večer domů, hledal fajfku po všech koutech, ale fajfka nikde. Obloha byla druhý den bez mráček, sluníčko páliło a začalo velké sucho. Zelená tráva u rybníka a květiny usychaly. V lese nerostly žádné houby a maliny na stráni dočista uschly. Sousedé z vesnice přišli za Vrbičkou a říkali mu, aby nakouřil z fajfky obláčky a z obláček by pak přšlo a tráva by se znovu zazelenala. Ale vodník ať hledal, jak hledal, fajfku nikde nenašel. Až přiletěla z lesa ukřičená sojka a žalovala na straku, že má obláčkovou fajfku v hnízdě na olši. Vrbička šel za strakou, ale ta poskakovala z větve na větev a říkala, že fajfku nikomu nedá. A tak se Vrbička vydal do lesa do hájovny za panem myslivcem. Tam panu myslivci všechno pověděl. Pan myslivec chvíli přemýšlel a pak vzal pušku a šel s Vrbičkou k rybníku. U rybníka pušku nabil, stoupl si pod starou olši a vystřelil. To vám byla rána

tak velká, že straka z hnízda vyskočila a upustila fajfku a ta spadla rovnou Vrbičkovi do náruče. Polekaná straka odletěla a už se u rybníka nikdy neukázala. Vrbička panu myslivci poděkoval a šel do vodnického domečku nacpat fajfku vodnickým tabákem. Pak se posadil před domeček, zapálil fajfku a dělal puk, puk, puk, až nabafal plničkou oblohu pěkných bílých obláček. A najednou zaburácel hrom, zablesklo se a začalo pršet jako z konve. Přšlo celou noc.

A když se ráno Vrbička probudil a vykoukl z rákosového domečku, byla už tráva zelená, na stráni začaly kvést maliny a v lese bylo plno hřibů. Sousedé z vesničky se radovali a přinesli Vrbičkovi celý soudek piva.

Protože Vrbička měl pivo tuze rád a sousedi byli rádi, že jim na poli neuschla úroda.

- Karel Vágner -

vodník Vrbička topil, když bylo na rybníce chladno a pekl si na nich vodnické buchtý. Na poličky z vrbových proutků měl dva hníčky, pěkně malované, které měl na

obcházela a dívala se, co by mohla Vrbičkovi ukrást. Pak vešla do domečku, chytila do zobáku obláčkovou fajfku,